

LATVIJAS VĒSTNESIS

LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS IZDEVUMS

OP 2014/70.4

Ministru kabineta noteikumi Nr.96

Rīgā 2014.gada 11.februārī (prot. Nr.8 26.§)

Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām"
28.¹ panta piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību;

1.2. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotājus;

1.3. darījumus apliecinošo dokumentu veidus un rekvizītus;

1.4. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietotāju un apkalpojošo dienestu pienākumus;

1.5. kārtību, kādā elektroniskās ierīces un iekārtas, to lietotāji un apkalpojošie dienesti reģistrējami Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) (Valsts ieņēmumu dienesta vienotā datubāze ir Nodokļu informācijas sistēmas sastāvdaļa, un tās pārzinis ir Valsts ieņēmumu dienests);

1.6. nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas, lietotāju un apkalpojošo dienestu uzraudzības un kontroles kārtību;

1.7. gadījumus, kad nodokļu maksātāji, saņemot samaksu par darījumiem vai amata atlīdzību par normatīvajos aktos noteiktajām darbībām (turpmāk – samaksa par darījumiem) skaidrā naudā, nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai var nelietot kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas.

2. Noteikumi neattiecas uz ārvalstu fiziskām vai juridiskām personām vai ar līgumu vai norunu saistītām šādu personu grupām, vai šādu grupu pārstāvjiem, kas ir reģistrēti tikai Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, bet kuriem nav noteiktas saimnieciskās darbības veikšanas vietas Latvijas Republikā.

3. Lai nodrošinātu nodokļu un citu maksājumu reģistrāciju, par darījumiem saņemto samaksu skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) nodokļu maksātāji reģistrē, izmantojot nodokļu un citu maksājumu

reģistrēšanas elektroniskās ierīces un iekārtas – kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas.

4. Nodokļu maksātāji lieto normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto hibrīda kases aparātu vai kases sistēmu, ja to veikto preču piegāžu un (vai) sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā pārsniedz 200 000 *euro*.

5. Nodokļu maksātāji lieto normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteiktās kases sistēmas, ja to veikto preču piegāžu un (vai) sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā pārsniedz 1 500 000 *euro*.

6. Nodokļu maksātājs, sasniedzot šo noteikumu 4. un 5. punktā minēto apgrozījumu, triju mēnešu laikā sāk lietot hibrīda kases aparātu vai kases sistēmu.

7. Nodokļu maksātāji ielu tirdzniecības vietās var lietot normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto kases aparātu, ja to veikto preču piegāžu un (vai) sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā ielu tirdzniecības vietās nepārsniedz 150 000 *euro*.

II. Lietotāja vispārīgie pienākumi

8. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietotājs (turpmāk – lietotājs) ir nodokļu maksātājs, kas veic saimniecisko darbību un tā nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu.

9. Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lieto tikai tādus kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, kas:

9.1. atbilst normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām;

9.2. reģistrētas Valsts ieņēmumu dienestā uz lietotāja vārda;

9.3. noplombētas ar numurētām un Valsts ieņēmumu dienestā iegādātām speciālām stingrās uzskaites plombām (turpmāk – plombas), ja to paredz normatīvie akti par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām.

10. Lietotājs nodrošina saimnieciskās darbības veidam atbilstošas konstrukcijas kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas iegādi un lietošanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai katrā pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) vai ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības).

11. Lietotājs, pieņemot maksājumus ārvalstu valūtā, lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, kura veic konvertācijas aprēķinu.

12. Lietotājs nodrošina, lai kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas plombēšanu, programmēšanu, uzstādīšanu, remontu un tehnisko apkopi (turpmāk – apkalpošana) veic šajos noteikumos noteiktajā kārtībā reģistrēts apkalpojošais dienests (turpmāk – apkalpojošais dienests).

13. Lietotājs nodrošina, lai persona, kas pilda kasiera pienākumus (turpmāk – kasieris), tiktu apmācīta darbam ar attiecīgo kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modeli (modifikāciju), kā arī rakstiski nosaka kasiera pienākumus.

14. Ja lietotāja – pasta komersanta, kas sniedz universālo pasta pakalpojumu, – kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, pamatojoties uz noslēgto līgumu, lieto starpniecības pakalpojumu sniedzējs:

14.1. kasiera pienākumus rakstiski nosaka starpniecības pakalpojumu sniedzējs;

14.2. lietotāja pienākumus un tiesības saistībā ar kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu faktisko izmantošanu nodrošina starpniecības pakalpojumu sniedzējs atbilstoši līgumam, kas noslēgts starp lietotāju un starpniecības pakalpojumu sniedzēju.

15. Lietotājs nodrošina, lai kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā pirms tās lietošanas uzsākšanas tiktu ieprogrammēti atbilstoši rekvizīti, kas noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām (taksometra skaitītājā – rekvizīti, kas noteikti normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem) un norādīti kontroles finanšu pārskatā pārbaudes laikā (turpmāk – X pārskats), dienas (perioda) finanšu pārskatā (turpmāk – Z pārskats) un kases čekā.

16. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietotājs nodrošina, lai pirms kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietošanas uzsākšanas uz kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas attiecīgās ierīces vai iekārtas, kurā ievietota nedzēšamā elektroniskā, fiskālā vai energoneatkarīgā atmiņa, tiktu uzlīmēta uzlīme ar Valsts ieņēmumu dienestā saņemto identifikācijas kodu.

17. Lietotājam aizliegts mainīt kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukciju un programmu.

18. Lietotājs nodokļus un citus maksājumus reģistrē kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā, kurai ir izslēgts mācību režīms.

19. Lietotājam aizliegts lietot kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, ja:

19.1. tā bojājumu dēļ nenodrošina darījumu reģistrēšanu saskaņā ar šiem noteikumiem un normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām

(taksometra skaitītājam – saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem) vai tai ir atvienota kontrollente;

19.2. tā nav noplombēta, ja to paredz normatīvie akti par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām, vai plombas ir bojātas (piemēram, plomba ir sadalīta daļās, nav saredzama plombas sērija un numurs, hologrāfiskais attēls ir neprecīzs), vai pastāv iespēja iejaukties kases aparāta, hibrīda kases aparāta, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukcijā un programmatūrā, nebojājot plombu;

19.3. atslēgta kases aparāta nedzēšamā elektroniskā atmiņa vai nedzēšamā elektroniskā un fiskālā atmiņa, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas energoneatkarīgā atmiņa vai konstatēta energoneatkarīgās atmiņas vai programmas kļūda;

19.4. likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajos gadījumos ir apturēta lietotāja saimnieciskā darbība, – līdz lēmuma pieņemšanai par saimnieciskās darbības atjaunošanu.

20. Lietotājam aizliegts apkalpot tā lietošanā esošos kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, noņemt vai bojāt apkalpojošā dienesta uzliktās plombas, kā arī pieļaut, ka minētās darbības veic citas personas, izņemot apkalpojošo dienestu, kurš ir tiesīgs noņemt plombas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

21. Lietotājs iesniedz tehnisko pasi apkalpojošajam dienestam nepieciešamo ierakstu veikšanai. Lietotājam aizliegts veikt ierakstus tehniskajā pasē, apkalpojošā dienesta sastādītajos aktos, programmas izdrukās, izņemot parakstīšanos (norādot datumu, atbildīgās personas vārdu un uzvārdu) par iepazīšanos ar apkalpojošā dienesta veiktajiem ierakstiem un atzīmēm.

22. Lietotājs, administrējot klasifikatorus pievienotās vērtības nodokļa likmēm, kas noteiktas normatīvajos aktos, var nepiemērot šo noteikumu 21. punktā minētās prasības, ja nenotiek iejaukšanās kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces konstrukcijā, programmatūrā un netiek noņemtas vai bojātas apkalpojošā dienesta uzliktās plombas. Lietotājs pēc veiktajām darbībām, kas saistītas ar nodokļa likmju klasifikatora administrēšanu:

22.1. izdrukā Z pārskatu, kuru apstiprina ar lietotāja parakstu un ielīmē kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces tehniskajā pasē;

22.2. nekavējoties izdara ierakstu kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces tehniskajā pasē, norādot datumu un laiku un apstiprinot to ar lietotāja parakstu;

22.3. piecu dienu laikā par veikto administrēšanu rakstiski informē apkalpojošo dienestu, kurš pēdējo reizi veicis kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanu.

23. Par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas bojājumiem, kas nenodrošina normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto funkciju izpildi, kā arī par apkalpojošo dienestu uzlikto plombu bojājumiem vai plombu neesību lietotājs nekavējoties paziņo apkalpojošajam dienestam un Valsts ieņēmumu dienestam.

24. Lietotājs nodrošina:

24.1. lai laikus tiktu nomainīti autonomie enerģijas avoti, kuri nepieciešami, lai saglabātu kases aparāta nedzēšamo elektronisko atmiņu. Ja kases aparātu darbina autonomas enerģijas avots, – lai tas tiktu uzlādēts;

24.2. lai laikus tiktu nomainīti kases aparātu fiskālie atmiņas bloki, hibrīda kases aparātu un kases sistēmu aizpildītie energoneatkarīgās atmiņas bloki. Aizpildītos un nomainītos energoneatkarīgās atmiņas blokus glabā piecus gadus;

24.3. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas naudas kastē un papildu naudas kastē (ja tāda ir) esošās naudas kopsummas atbilstību pārskatā norādītajai skaidrās naudas summai X pārskata izdrukas brīdī;

24.4. maiņas naudas reģistrēšanu kases aparātā vai kases sistēmā lietotāja noteiktajā kārtībā;

24.5. saņemto citu maksājuma apliecinājumu (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) uzskaiti un glabāšanu kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas un specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas vietā dienas (perioda) laikā lietotāja noteiktajā kārtībā;

24.6. naudas inkasēšanu – naudas izņemšanu, izņemtās naudas summas reģistrēšanu kases aparātā, hibrīda kases aparātā vai kases sistēmā vai specializētās ierīces vai iekārtas skaitītāja rādījumu nolasišanu un naudas iemaksāšanu kasē, bankā vai nodošanu inkasatoram – lietotāja noteiktajā kārtībā;

24.7. lai pret labošanu un iznīcināšanu būtu aizsargāti:

24.7.1. ārējās atmiņas ierīce, kura atrodas ārpus kases aparāta ar elektronisko kontrollenti, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas un kurā ir saglabāti elektroniskās kontrollentes dati;

24.7.2. kases aparāta ar elektronisko kontrollenti, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas datubāzes dati;

24.7.3. kases sistēmas kontroles dati;

24.8. kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas programmas atbilstību attiecīgās Hash SHA-1 kontrolsummai, kas iesniegta Valsts ieņēmumu dienestā.

25. Ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu reģistrēšanai izmantotā kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietotājs nodrošina kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietošanas vietā esošajā naudas kastē un papildu naudas kastē esošās naudas kopsummas atbilstību kases aparāta žurnālā izdarītajiem ierakstiem, kā arī pēc kontrolējošās institūcijas pieprasījuma aizpilda kases aparāta žurnālu.

26. Papildu naudas kastes ierīkošanu lietotājs saskaņo ar Valsts ieņēmumu dienestu, un Valsts ieņēmumu dienests izdara attiecīgā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas tehniskajā pasē ierakstu par papildu naudas kastes ierīkošanu.

27. Ja kases aparāta konstrukcijā nav ietverta naudas kaste, lietotājs nodrošina visas kases aparātā reģistrētās naudas atrašanos atsevišķā naudas kastē, kas atrodas kases aparāta lietošanas vietā.

III. Lietotāja kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas reģistrēšana Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā)

28. Pirms kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas uzsākšanas nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lietotājs to reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā iekļaušanai Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā).

29. Lai reģistrētu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu vai atsāktu tās lietošanu, lietotājs, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā šo noteikumu 34.1. un 95.3. apakšpunktā minēto informāciju, kas norādīta kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas tehniskajā pasē.

30. Valsts ieņēmumu dienests taksometra skaitītāju reģistrē 10 darbdienu laikā pēc lietotāja iesnieguma saņemšanas, ja lietotājam ir izsniegta speciāla atļauja (licence) pasažieru pārvadājumiem ar vieglajiem taksometriem un tehniskajā pasē ir izdarīta sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs" vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Metroloģijas laboratorija" atzīme par skaitītāja verificēšanu. Taksometra skaitītāju reģistrē, ja lietotājs reģistrēšanas brīdī var uzrādīt izsniegto speciālo atļauju (licenci) pasažieru pārvadājumiem ar vieglajiem taksometriem un tehnisko pasi, kurā izdarīta sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs" vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Metroloģijas laboratorija" atzīme par skaitītāja verificēšanu.

31. Ja lietotājs organizē kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanu citā pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā), tas 10 dienu laikā pēc kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas pārvietošanas elektroniski, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu, paziņo Valsts ieņēmumu dienestam jauno kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanas vietas adresi.

32. Pēc lēmuma pieņemšanas par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas izbeigšanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai lietotājs:

32.1. 10 dienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu šo noteikumu 115. punktā minēto darbību veikšanai;

32.2. 15 dienu laikā iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra) un tehnisko pasi attiecīgas atzīmes veikšanai.

33. Pēc lēmuma pieņemšanas par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšanu vismaz uz 15 dienām lietotājs:

33.1. 10 dienu laikā izsauc apkalpojošo dienestu, kas tehniskajā pasē izdara šo noteikumu 113. punktā minēto ierakstu un ierakstu par lietošanas pārtraukšanu;

33.2. 15 dienu laikā paziņo par to Valsts ieņēmumu dienestam.

IV. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas dokumentācija

34. Lietotājs nodrošina, lai kases aparāta (arī pārvietojama kases aparāta, kas nav paredzēts lietošanai pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), ja tiek pārdoti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi), hibrīda kases aparāta un kases sistēmas un specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas vietā (attiecībā uz specializēto ierīci vai iekārtu, kas nav uzstādīta pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), kā arī pārvietojamu kases aparātu, kas nav paredzēts lietošanai pastāvīgā darbības vietā (struktūrvienībā), – juridiskajā adresē) būtu pieejami šādi dokumenti:

34.1. tehniskā pase (kopā ar noformētajiem aktiem), kurā paredzēta vieta šādu rekvizītu norādīšanai:

34.1.1. tehnisko pasi izsniegušā apkalpojošā dienesta nosaukums, nodokļu maksātāja reģistrācijas kods un juridiskā adrese;

34.1.2. dokumenta nosaukums (tehniskā pase), numurs un izsniegšanas datums;

34.1.3. attiecīgā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas marka, modelis (modifikācija), šasijas numurs un identifikācijas kods;

34.1.4. kases aparāta nedzēšamās elektroniskās atmiņas, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas energoneatkarīgās atmiņas vai summārās atmiņas kopsumma (piemēram, uzstādīšanas un lietošanas izbeigšanas brīdī, pirms remonta);

34.1.5. lietotāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds) un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods;

34.1.6. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanas vietas adrese (ja kases aparātu paredzēts lietot ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), – juridiskā adrese un atzīme par to, ka kases aparāta lietošana notiks ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas);

34.1.7. informācija par fiskālās atmiņas bloka uzstādīšanu, nomainītu, nomainītā fiskālās atmiņas bloka nedzēšamās elektroniskās atmiņas kopsummu, fiskālās atmiņas bloka numuru un par energoneatkarīgās atmiņas bloka uzstādīšanu, nomainītu, nomainītā energoneatkarīgās atmiņas bloka kopsummu;

34.1.8. informācija par apkalpojošā dienesta izsaukumiem – apkalpojošā dienesta nosaukums, atbildīgās personas vārds, uzvārds un paraksts, apkalpošanas datums, veikto darbību apraksts, fiskālās atmiņas, nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai energoneatkarīgās atmiņas kopsumma, kā arī noformēto dokumentu nosaukums, datums un numurs;

34.1.9. kases aparātiem, hibrīda kases aparātiem, specializētajām ierīcēm un iekārtām uzlikto un noņemto plombu sērijas un numuri;

34.1.10. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšanas datums;

34.1.11. par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanu atbildīgā apkalpojošā dienesta nosaukums, atbildīgās personas vārds, uzvārds un paraksts;

34.1.12. tās lietotāja atbildīgās personas amats, vārds, uzvārds un paraksts (norādot parakstīšanas datumu), kura iepazinies ar ierakstiem tehniskajā pasē, ko veicis apkalpojošā dienesta un trešās personas (ja apkalpojošajam dienestam ar to ir noslēgts apkalpošanas līgums) atbildīgais darbinieks, kurš apkalpos kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu (turpmāk – apkalpojošā dienesta atbildīgā persona);

34.1.13. datums, kad kases aparāts, hibrīda kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta reģistrēta, atsākta tās lietošana vai tā izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra), Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas amats, vārds, uzvārds un paraksts;

34.1.14. cita nepieciešamā papildu informācija;

34.2. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāls (turpmāk – žurnāls) ar izdrukātajiem Z pārskatiem un POS termināļu pārskatiem (ja POS terminālis nodrošina iespēju izdrukāt pārskatu), kur iekļauti visi dienas laikā notikušie darījumi kopā, norādot darījumu skaitu un kopsummu.

35. Pasažieru pārvadājumu transportlīdzekļos izmantojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmas, specializēto ierīču vai iekārtu lietotājs nodrošina:

35.1. lai transportlīdzeklī, kurā kases aparāts, hibrīda kases aparāts, kases sistēmas, specializētā ierīce vai iekārta tiek lietota, būtu pieejama tehniskā pase vai to tehniskās pases lapušu kopijas, kurās norādīti apkalpojošā dienesta identifikācijas dati, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas atzīme par reģistrēšanu, uzlikto un noņemto plombu sērijas un numuri;

35.2. lai lietotāja juridiskajā adresē vai pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) būtu pieejams kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, tirdzniecības automāta žurnāls vai – attiecīgi – taksometra skaitītāja žurnāls;

35.3. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, tirdzniecības automāta žurnāla vai – attiecīgi – taksometra skaitītāja žurnāla atrašanās vietas noteikšanu rakstiski.

36. Kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu lietotājs drīkst pārdot tikai kopā ar tehnisko pasi.

37. Lietotājs nodrošina:

37.1. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāla glabāšanu piecus gadus pēc tā aizpildīšanas;

37.2. kontrollentes un elektroniskās kontrollentes glabāšanu trīs gadus.

V. Darījumu reģistrēšana kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē un iekārtā

38. Lietotājs nodrošina darījuma un par to saņemtās samaksas skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi par to, ka tiek veikts norēķins par darījumu) reģistrēšanu, kases čeka (ar rekvizītiem, kas kases čekam noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām, bet taksometra skaitītājam – normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem) izdrukāšanu un izsniegšanu darījuma partnerim vai klientam (turpmāk – darījuma partneris).

39. Ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu reģistrēšanai izmantotā kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas lietotājs nodrošina valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu reģistrēšanu, kā arī kases čeka (ar rekvizītiem, kas kases čekam noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām) izdrukāšanu un izsniegšanu darījuma partnerim.

40. Kases čeka anulēšanas operāciju lietotājs reģistrē kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā tikai tad, ja tas lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, kuras konstrukcija nodrošina anulēšanas operāciju reģistrēšanu atsevišķi, anulējošā kases čeka izdrukāšanu un anulēto naudas summu norādīšanu anulējošajā kases čekā, X un Z pārskatā. Anulējošo kases čeku izsniedz darījuma partnerim.

41. Lietotājs kases čeku anulē, izdrukājot anulējošo kases čeku, šādā kārtībā:

41.1. pēc darījuma partnera prasījuma saņemšanas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par patērētāju tiesību aizsardzību vai pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma. Anulējošo kases čeku izsniedz darījuma partnerim;

41.2. vienlaikus ar kases čeka izdrukāšanu par faktiski izsniegto degvielas daudzumu, ja, degvielas uzpildes stacijas kases sistēmai (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmu) strādājot iepriekšējās samaksas režīmā, pircējs nevar saņemt pasūtīto degvielas daudzumu;

41.3. par darbadienas (perioda) laikā kļūdaini izdrukāto kases čeku tās pašas darbadienas (perioda) laikā pirms Z pārskata izdrukāšanas un darbadienas (perioda) beigās saskaņā ar grāmatvedību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem lietotāja noteiktajā kārtībā sagatavo aktu. Aktā norāda anulēšanas pamatojumu un pielīmē anulēto kļūdaini izdrukāto čeku un anulējošo čeku. Aktu uzglabā kopā ar kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu vai Z pārskatu reģistru (elektronisko);

41.4. sākotnēji izdrukāto kases čeku un anulējošo kases čeku kopā ar Z pārskatu ielīmē kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālā vai Z pārskatu reģistrā, ja kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu sagatavo elektroniski.

42. Skaidras naudas izsniegšanas operāciju (piemēram, par taru vai klientiem, kuri izmanto maksājumu kartes skaidras naudas izņemšanai) lietotājs kases aparātā, hibrīda kases aparātā vai kases sistēmā reģistrē tikai tad, ja tas lieto kases aparātu, hibrīda kases aparātu vai kases sistēmu, kuras konstrukcija nodrošina naudas izsniegšanas operāciju reģistrēšanu un izsniegtās naudas summas norādīšanu kases čekā, X un Z pārskatā atsevišķi. Par skaidrās naudas izsniegšanu izsniedz kases čeku.

43. Dāvanu karšu, talonu pārdošanu un citas priekšapmaksas vai pēcmaksas saņemšanu vai degvielas izsniegšanu lietotāja saimnieciskās darbības vajadzībām lietotājs kases aparātā vai kases sistēmā reģistrē un norāda X un Z pārskatā atsevišķi.

44. Aizliegts izmantot degvielas uzpildes automātu, ja tas atvienots no degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas.

45. Degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas lietotājs nekavējoties pēc saņemtās degvielas iepildīšanas degvielas uzpildes stacijas degvielas tvertnē, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentu, ievada kases sistēmā informāciju par degvielas krājumu papildinājumu.

46. Laikposmā, kamēr nedarbojas kases aparāts, hibrīda kases aparāts vai kases sistēma, lietotājs veiktos darījumus uzskaita ieņēmumu uzskaites reģistrā, norādot ieraksta datumu, kārtas numuru, darījuma summu (atsevišķi sadalījumā pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm), pievienotās vērtības nodokļa summu (atsevišķi sadalījumā pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm) un citu lietotājam nepieciešamo informāciju. Pēc pircēja pieprasījuma lietotājs noformē šo noteikumu 71. punktā minēto reģistrēto kvīti.

47. Laikposmā, kamēr nedarbojas pasažieru un to bagāžas biļešu pārdošanai lietots kases aparāts, hibrīda kases aparāts vai kases sistēma, lietotājs atbilstoši pasažieru pārvadājumus reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai noformē biļeti un izsniedz to darījuma partnerim.

48. Ja degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas darbs ir traucēts, lietotājs nekavējoties pārtrauc darījumu ar degvielu vai citu darījumu reģistrēšanu, ja tie tiek reģistrēti šajā sistēmā ietvertajos termināļos.

VI. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāls un tā aizpildīšana

49. Žurnālā un Z pārskatā norādīto informāciju izmanto ierakstiem grāmatvedības reģistros.

50. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas vai tirdzniecības automāta lietotājs žurnālā norāda:

50.1. Z pārskata un POS termināļa pārskata (ja tiek veikti bezskaidras naudas norēķini un ja POS terminālis nodrošina iespēju izdrukāt pārskatu) datumu;

50.2. Z pārskata un POS termināļa pārskata (ja tiek veikti bezskaidras naudas norēķini un ja POS terminālis nodrošina iespēju izdrukāt pārskatu) numuru;

50.3. kases aparātam fiskālajā vai elektriskajā atmiņā, bet hibrīda kases aparātam un kases sistēmai energoneatkarīgajā atmiņā saglabātās reģistrētās samaksas kopsummu skaidrā naudā, bezskaidrā naudā, ar citiem norēķinu apliecinājumiem un POS termināli (ja tiek veikti bezskaidras naudas norēķini) saglabātās reģistrētās samaksas kopsummu bezskaidras naudas izteiksmē;

50.4. reģistrēto darījumu kopsummu naudas izteiksmē;

50.5. darījumu reģistrēšanas nodrošināšanai reģistrēto un naudas kastē vai ieņēmumu skaitītājā (tirdzniecības automātam) ielikto maiņas naudas summu;

50.6. reģistrēto un no naudas kastes vai ieņēmumu skaitītāja (tirdzniecības automātam) izņemto un kasē vai bankā iemaksāto vai inkasatoram nodoto naudas summu;

50.7. reģistrēto un no naudas kastes vai ieņēmumu skaitītāja (tirdzniecības automātam) izņemto skaidrās naudas summu, kas Z pārskata izdrukas brīdī nav iemaksāta kasē vai bankā vai nodota inkasatoram;

50.8. maiņas naudu dienas (Z pārskata perioda) beigās – naudas summu saskaņā ar lietotāja noteikto kārtību, ko nākamajā dienā (Z pārskata perioda sākumā) reģistrē kā naudas kastē vai ieņēmumu skaitītājā (tirdzniecības automātam) ielikto maiņas naudu;

50.9. apkalpojošā dienesta izsaukšanas datumu un laiku;

50.10. citu lietotājam nepieciešamo informāciju;

50.11. atbildīgo personu, kura ar parakstu apliecina žurnālā norādītās informācijas pareizību;

50.12. aprēķināto Hash SHA-1 kontrolsummu par iepriekšējo un kārtējo Z pārskatu;

50.13. bezskaidras naudas norēķinos – POS termināļa seriālo numuru, POS terminālim piesaistīto(-os) norēķinu kontu(-us).

51. Taksometra skaitītāja žurnālā norāda:

51.1. ieraksta numuru;

51.2. ieraksta datumu;

51.3. darba uzsākšanas laiku;

51.4. kopējo taksometra nobraukumu (km);

51.5. kopējo nobraukumu režīmā "aizņemts" (km);

51.6. kopējo braucienu skaitu režīmā "aizņemts";

- 51.7. kopējo naudas summu, kas saņemta režīmā "maksā" (EUR);
- 51.8. kopējo naudas summu, kas saņemta kā piemaksa (EUR);
- 51.9. inkasēto naudas summu (EUR);
- 51.10. darba beigšanas laiku;
- 51.11. odometra rādījumu darbalaika beigās (km);
- 51.12. informāciju par apkalpojošā dienesta izsaukšanu (datums, laiks);
- 51.13. vadītāja vārdu, uzvārdu un parakstu.

52. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas žurnāla paraugs valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumiem noteikts šo noteikumu 1. pielikumā. Lietotājs žurnālu var papildināt ar ailēm papildu rekvizītu norādīšanai.

53. Lietotāja grāmatvedības organizācijas dokumentos noteiktā atbildīgā persona reģistra veidā sagatavota žurnāla lapas numurē augošā secībā, caurauklo, pēdējā lapā norāda lapu skaitu un apliecina ar parakstu un zīmogu.

54. Ja žurnālu sagatavo elektroniski, izmanto datorprogrammu, kura atbilst normatīvajiem aktiem par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju, norādot attiecīgi šo noteikumu 50. vai 51. punktā vai 1. pielikumā minēto informāciju un citu lietotājam nepieciešamo informāciju.

55. Lietotājs žurnālu aizpilda saskaņā ar Z pārskata un POS termināļa pārskata datiem pēc katras Z pārskata un POS termināļa pārskata izdrukāšanas, ielīmējot žurnālā izdrukāto Z pārskatu un POS termināļa pārskatu, vai pēc specializēto ierīču vai iekārtu atmiņas skaitītāju summāro rādītāju datu nolasīšanas.

56. Ja žurnālu sagatavo elektroniski, lietotājs izdrukātos Z pārskatus un POS termināļa pārskatus ielīmē atsevišķā Z pārskatu un POS termināļu pārskatu reģistrā, kurā norādīts datums un kārtas numurs. Katru mēnesi pēdējā darbadienā vai pēc Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas pieprasījuma par pārbaudei nepieciešamo laikposmu lietotājs izdrukā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāla datus un izdrukas brošē hronoloģiskā secībā kopā ar pārskata mēneša Z pārskatu reģistru.

57. Ja žurnālu sagatavo un glabā tikai elektroniski un ja žurnālā netiek reģistrētas kases operācijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kases operāciju uzskaiti, lietotājs var nepiemērot šo noteikumu 56. punktā minētās prasības attiecībā uz žurnāla drukāšanu un brošēšanu, ja tas nodrošina iespēju pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma par pārbaudei nepieciešamo laikposmu izsniegt elektroniski sagatavota un glabāta žurnāla izdrukus papīra formā.

58. Z pārskata un POS termināļa pārskata izdrukāšanas laiku nosaka lietotājs, bet ne retāk kā reizi katras darbadienas beigās. Z pārskata un POS termināļa pārskata papīra izdrukas var sagatavot attālināti no jebkuras uzņēmuma reģistrētās struktūrvienības Latvijas teritorijā, papildus tam Z pārskatus un POS termināļa pārskatus var saglabāt elektroniski. Ja darbadienas laikā nav notikušas darbības ar kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu, lietotājs Z pārskatu neizdrukā un žurnālā izdara ierakstu, ka attiecīgajā darbadienā darījumu nav.

59. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas, ja mainās cena par vienu litru degvielas) lietotājs Z pārskatu izdrukā arī pirms degvielas cenu un degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā uzstādīto degvielas uzpildes automātu konfigurācijas maiņas pirms degvielas pārdošanas (izsniegšanas) operāciju atsākšanas.

60. Ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu reģistrēšanai izmantotā kases aparāta, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas lietotājs kases aparāta žurnālā norāda no kases saņemto un kasē iemaksāto summu par katru valūtu.

61. Tirdzniecības automāta lietotājs žurnālu aizpilda pēc skaitītāja rādījumu nolasišanas un naudas inkasēšanas. Skaitītāja rādījumu nolasišanas un naudas inkasēšanas laiku nosaka lietotājs.

62. Taksometra skaitītāja lietotājs žurnālu aizpilda katras darbadienas beigās pēc skaitītāja rādījuma nolasišanas.

VII. Darījumus apliecinošo dokumentu veidi un rekvizīti

63. Nodokļu maksātāji par darījumiem saņemto samaksu apliecina ar darījumu apliecinošu dokumentu – ar kases čeku vai šo noteikumu 82., 84. un 85. punktā minētajos gadījumos ar numurētu un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētu kvīti (turpmāk – reģistrētā kvīts), vai ar numurētu un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētu biļeti (turpmāk – reģistrētā biļete), vai ar citu šajos noteikumos noteiktu samaksu apliecinošu dokumentu.

64. Kases čekā atbilstoši kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas tehniskajām prasībām norādāmie rekvizīti ir noteikti normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām, bet taksometra skaitītājiem – normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem.

65. Ja kases čekā vai šo noteikumu 82.3. apakšpunktā un 84. punktā minētajā kārtībā izsniegtajā dokumentā nav norādīti visi likumā "Par grāmatvedību" un Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktie rekvizīti, lietotājs pēc darījuma partnera pieprasījuma saskaņā ar minētajiem likumiem izsniedz noformētu attaisnojuma dokumentu vai izdara papildu ierakstu kases čekā.

66. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas un specializētās ierīces vai iekārtas lietotājs attaisnojuma dokumentu papildus kases čekam nenoformē un neizdara papildu ierakstu kases čekā, ja samaksa par darījumu veikta skaidrā naudā bez pārdevēja (pakalpojumu sniedzēja) klātbūtnes.

67. Kases čekā var nenorādīt darījuma (preces vai preču grupas) nosaukumu un pievienotās vērtības nodokļa zīmi (cipars, burts vai cita pazīme, kas norāda, ka attiecīgajai precei vai preču grupai piemērojama konkrētā nodokļa likme vai ka nodoklis nav piemērojams), daudzumu, cenu, piemēroto pievienotās vērtības nodokļa likmi, piešķirtās atlaides naudas izteiksmē (ja tādas ir), ja papildus kases čekam pēc darījuma partnera pieprasījuma tiek noformēts attaisnojuma dokuments darījumiem ar precēm saskaņā ar grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

68. Nodokļu maksātājs Valsts ieņēmumu dienestā reģistrē grāmatiņās brošētas kvītis vai grāmatiņās brošētas biļetes, vai arī kvīšu vai biļešu numurus, iesniedzot attiecīgu iesniegumu. Reģistrējot kvīšu vai biļešu numurus, iesniegumu iesniedz divos eksemplāros, norādot attiecīgi šo noteikumu 69. vai 70. punktā minētos rekvizītus.

69. Uz Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējamo kvīšu grāmatiņas vāka norāda šādu informāciju:

69.1. nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta);

69.2. kvīšu grāmatiņā esošo kvīšu skaits, sērija un numuri (no–līdz);

69.3. kvīšu reģistrācijas datums Valsts ieņēmumu dienestā. Kvīšu reģistrāciju ar parakstu un zīmogu apliecina Valsts ieņēmumu dienesta atbildīgā amatpersona vai nodokļu maksātāja atbildīgā persona, ja grāmatiņās brošētās kvītis reģistrētas, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

70. Uz Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējamo biļešu grāmatiņas vāka norāda šādu informāciju:

70.1. nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta);

70.2. biļešu grāmatiņā esošo biļešu skaits, sērija un numuri (no–līdz), vienas biļetes cena, grāmatiņā esošo biļešu vērtības kopsumma;

70.3. biļešu reģistrācijas datums Valsts ieņēmumu dienestā. Biļešu reģistrāciju ar parakstu un zīmogu apliecina Valsts ieņēmumu dienesta atbildīgā amatpersona vai nodokļu maksātāja atbildīgā persona, ja grāmatiņās brošētās biļetes reģistrētas, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

71. Reģistrēto kvīti noformē trijos eksemplāros, un tajā norāda šādus rekvizītus:

71.1. numurs, ko veido ar diviem latīņu alfabēta burtiem apzīmēta sērija un ne vairāk kā sešu zīmju kārtas numerācija;

71.2. kvītis numura reģistrēšanas datums Valsts ieņēmumu dienestā, ja kvītis nav brošētas grāmatiņās;

71.3. izrakstīšanas datums (mēneša nosaukums rakstāms vārdiem);

71.4. preču pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta vai normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos – prakses vieta);

71.5. preču pircēja vai pakalpojuma saņēmēja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta). Ja fiziskā persona neveic saimniecisko darbību, šajā apakšpunktā minētos rekvizītus norāda pēc tās pieprasījuma;

71.6. pārdotās preces nosaukums, daudzums, cena un vērtība vai sniegtā pakalpojuma veids, apjoms, cena un vērtība;

71.7. piešķirtās atlaides (ja tādas ir);

- 71.8. pievienotās vērtības nodokļa likme un summa, ja darījums apliekams ar pievienotās vērtības nodokli;
- 71.9. darījuma kopējā summa (skaitļiem un vārdiem);
- 71.10. preču pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja paraksts;
- 71.11. cita nepieciešamā papildu informācija.

72. Reģistrēto biļeti noformē vienā eksemplārā. Reģistrētā biļete sastāv no divām daļām – noplēšamās daļas un pasakņa.

73. Reģistrētās biļetes noplēšamajā daļā norāda šādus rekvizītus:

73.1. numurs, kuru veido ar diviem latīņu alfabēta burtiem apzīmēta sērija un ne vairāk kā sešu zīmju kārtas numerācija un kurš ir vienāds ar biļetes pasakņa numuru;

73.2. biļetes numura reģistrēšanas datums Valsts ieņēmumu dienestā, ja biļetes nav brošētas grāmatiņās;

73.3. biļetes pārdevēja (pasākuma organizētāja) nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta);

73.4. darījuma (pakalpojuma) nosaukums;

73.5. biļetes cena;

73.6. pievienotās vērtības nodokļa likme un pievienotās vērtības nodokļa summa, ja darījums apliekams ar pievienotās vērtības nodokli. Šajā apakšpunktā minētos rekvizītus nenorāda un pievienotās vērtības nodokļa summu ietver biļetes cenā, ja to nosaka pievienotās vērtības nodokli reglamentējošie normatīvie akti;

73.7. darījuma kopējā summa (skaitļiem un vārdiem), ja darījums apliekams ar pievienotās vērtības nodokli;

73.8. cita nepieciešamā papildu informācija.

74. Reģistrētās biļetes pasaknī norāda biļetes numuru un citu lietotājam nepieciešamo informāciju, kā arī biļetes pārdošanas brīdī – pārdošanas datumu. Ja biļetes nav brošētas grāmatiņās, biļetes pasaknī norāda arī biļetes numura reģistrēšanas datumu Valsts ieņēmumu dienestā un biļetes cenu vai darījuma kopējo summu (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamiem darījumiem).

75. Noformētās reģistrētās kvīts pirmo eksemplāru izsniedz pircējam (pakalpojuma saņēmējam), otrais eksemplārs paliek pārdevējam (pakalpojuma sniedzējam), trešais eksemplārs paliek kvīšu grāmatiņā (ja kvīts brošētas grāmatiņās) vai hronoloģiskā secībā tiek brošēts kalendāra gada ceturkšņa beigās (ja nepieciešams, agrāk).

76. Reģistrētās biļetes noplēšamo daļu izsniedz pircējam, bet pasaknī saglabā biļešu grāmatiņā. Ja reģistrētās biļetes nav brošētas grāmatiņās, pasakņus brošē kalendāra gada ceturkšņa beigās (ja nepieciešams, agrāk).

77. Nodokļu maksātājs, kurš Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējis grāmatiņās brošētas kvītis vai grāmatiņās brošētas biļetes, vai biļešu vai kvīšu numurus, par katru kalendāra gada ceturksni līdz tam sekojošā mēneša divdesmit piektajam datumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu izlietojumu vai pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu.

78. Pārskatā par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu izlietojumu norāda šādu informāciju:

78.1. pārskata periods;

78.2. nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā);

78.3. nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds);

78.4. izlietoto un anulēto kvīšu statuss (izlietots – "I", anulēts – "A"), kvīšu reģistrēšanas datums Valsts ieņēmumu dienestā, sērija, numuri (no–līdz), skaits un darījumu summa, kas norādīta izlietotajās un anulētajās kvītīs;

78.5. nodokļu maksātāja amatpersonas amats, vārds, uzvārds un tālruna numurs;

78.6. pārskata sagatavošanas datums. Pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu izlietojumu nodokļu maksātāja amatpersona apliecina ar parakstu.

79. Pārskatā par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu norāda šādu informāciju:

79.1. pārskata periods;

79.2. nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā);

79.3. nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds);

79.4. izlietoto un anulēto biļešu statuss (izlietots – "I", anulēts – "A"), biļešu reģistrēšanas datums Valsts ieņēmumu dienestā, sērija, numuri (no–līdz) un skaits;

79.5. nodokļu maksātāja amatpersonas amats, vārds, uzvārds un tālruna numurs;

79.6. pārskata sagatavošanas datums. Pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu nodokļu maksātāja amatpersona apliecina ar parakstu.

80. Valsts ieņēmumu dienests neregistrē jaunas kvītis vai biļetes, ja nav iesniegts pārskats par reģistrēto kvīšu vai reģistrēto biļešu izlietojumu par iepriekšējo ceturksni.

81. Nodokļu maksātājs, izbeidzot saimniecisko darbību, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu izlietojumu vai pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu, iznīcina neizlietotās kvītis un biļetes un sastāda aktu atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

82. Nodokļu maksātāji, saņemot samaksu par darījumiem skaidrā naudā, nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai var nelietot kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas šādos gadījumos:

82.1. darījumu apliecinot ar šo noteikumu 71. punktā minētajā kārtībā noformētu reģistrēto kvīti:

82.1.1. par ārpus pastāvīgās darbības vietas (strukturvienības) sniegtajiem pakalpojumiem, ja samaksa tiek saņemta pakalpojumu sniegšanas vietā;

82.1.2. par pašu iegūtu vai ražotu preču pārdošanu to ražošanas vietā (izņemot sabiedriskās ēdināšanas vietas) vai piegādi pircējiem uz vietas, vai šo preču remontu;

82.1.3. par pastāvīgajā darbības vietā (struktūrvienībā) sniegtajiem pakalpojumiem, ja tajā vidējie skaidrās naudas ieņēmumi mēnesī nepārsniedz sešas minimālās mēneša darba algas. Vidējos skaidrās naudas ieņēmumus mēnesī aprēķina, trijos iepriekšējos kalendāra mēnešos gūto skaidrās naudas ieņēmumu kopējo summu izdalot ar trīs. Ja vidējie skaidrās naudas ieņēmumi mēnesī divus mēnešus pēc kārtas pārsniedz sešas minimālās mēneša darba algas, nākamā mēneša laikā nodrošina kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas uzsākšanu;

82.1.4. par zvērinātu advokātu un notāru, advokātu biroju sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem;

82.1.5. par bērnu uzturēšanos un ēdināšanu bērnudārzos un mazbērnu novietnēs;

82.1.6. par bibliotēku un publisko arhīvu darbības specifikai raksturīgu pakalpojumu sniegšanu;

82.1.7. par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem, ja samaksu saņem ārpus kases;

82.1.8. par biedrību, nodibinājumu, reliģisko organizāciju un politisko organizāciju (partiju) saņemtajiem ziedojumiem. Par anonīmiem ziedojumiem darījumus apliecinošus dokumentus šajos noteikumos noteiktajā kārtībā neizsniedz;

82.2. darījumu apliecinot ar šo noteikumu 71. punktā minētajā kārtībā noformētu reģistrēto kvīti pēc darījuma partnera pieprasījuma:

82.2.1. par pašu iegūtās vai ražotās produkcijas pārdošanu mazumtirdzniecībā ielu tirdzniecības vietās;

82.2.2. ar pievienotās vērtības nodokli neapliekamas personas – par iepirkto preču pārdošanu mazumtirdzniecībā ielu tirdzniecības vietās un šajās vietās sniegtajiem pakalpojumiem;

82.2.3. ar pievienotās vērtības nodokli neapliekamas personas – par pašu iegūtu vai ražotu preču pārdošanu mazumtirdzniecībā tirgos un šajās vietās sniegtajiem pakalpojumiem;

82.2.4. par pašu ražotās produkcijas pārdošanu sabiedriskajā ēdināšanā izglītības iestādēs. Ja samaksa tiek veikta avansā saskaņā ar skolēnu sarakstu, kvīti izsniedz personai, kas veic maksājumu;

82.2.5. par dievnamu, kultūras iestāžu, botānisko un zooloģisko dārzu, rezervātu, brīvdabas objektu un izklaides iestudējumu darbībai raksturīgu priekšmetu (piemēram, programmu, brošūru, atklātņu, grāmatu, suvenīru, rituāla priekšmetu) pārdošanu to apmeklējumu laikā;

82.2.6. fiziskās personas, kuras veic saimniecisko darbību, gūstot ienākumu no īpašuma, un kuras atbilstoši nodokļu jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem var neregistrēt saimniecisko darbību;

82.2.7. patentmaksas maksātāji;

82.3. darījumu apliecinot ar šo noteikumu 72., 73. un 74. punktā minētajā kārtībā noformētu reģistrēto biļeti:

82.3.1. par ieejas maksu, inventāra nomu un citiem papildu pakalpojumiem sporta, kino, kultūras un izklaides pasākumos;

82.3.2. par ieejas maksu muzejos, vēsturiskajos objektos, botāniskajos dārzos, zooloģiskajos dārzos, rezervātos, brīvdabas objektos;

82.3.3. par ieejas maksu un inventāra nomu atpūtas vietās brīvā dabā, atrakciju un atpūtas parkos;

82.3.4. par autostāvvietu pakalpojumiem ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības);

82.3.5. par maksas tualešu pakalpojumiem.

83. Nodokļu maksātāji (izņemot valsts un pašvaldību budžeta iestādes), kas šo noteikumu 82.3.1. apakšpunktā minētajos gadījumos, saņemot samaksu par darījumiem skaidrā naudā, nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai izvēlas nelietot kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, kopā ar pārskatu par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu iesniedz šādu informāciju par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto biļešu izlietojumu konkrētos pasākumos:

83.1. pārskata periods;

83.2. nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā);

83.3. nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds);

83.4. pasākuma nosaukums un norises datums;

83.5. pasākumā izlietotās biļetes – biļešu reģistrēšanas datums Valsts ieņēmumu dienestā, sērija, numuri (no–līdz) un skaits;

83.6. nodokļu maksātāja amatpersonas amats, vārds, uzvārds un paraksts;

83.7. pārskata sagatavošanas datums.

84. Kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai var nelietot:

84.1. valsts un pašvaldību budžeta iestādes, saņemot samaksu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem skaidrā naudā iestādes kasē, kā arī Latvijas Banka un kredītiestādes, izsniedzot attaisnojuma dokumentu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kases operāciju uzskaiti;

84.2. personas, kuras tirdzniecības vietās pārdod tikai izlozes biļetes vai azartspēles kartes, ievērojot normatīvajos aktos par azartspēlēm un izlozēm noteiktās prasības un izsniedzot minēto biļeti vai karti;

84.3. personas, kuras ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības) pārdod normatīvajos aktos par licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas – kārtību noteiktās licences, izsniedzot minēto licenci;

84.4. personas, kuras pārdod tikai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pasažieru pārvadāšanu noformētas pilsētas sabiedriskā transporta (autotransporta, tramvaju un trolejbusu) biļetes (arī bagāžas biļetes) un abonementa braukšanas dokumentus, izsniedzot biļeti vai abonementa braukšanas dokumentu;

84.5. personas par pasažieru un to bagāžas pārvadājumiem ar autotransportu rajonu maršrutos, kuros dienas vidējie reisa ieņēmumi nepārsniedz 22 *euro*, un tālsatiksmes maršrutos, kuros dienas vidējie reisa ieņēmumi nepārsniedz 72 *euro*, samaksu saņemot transportlīdzeklī un izsniedzot biļeti, kas noformēta normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu noteiktajā kārtībā. Ja transportlīdzeklī saņemtās skaidrās naudas dienas vidējie reisa ieņēmumi par pasažieru un to bagāžas pārvadājumiem ar autotransportu 15 dienas pēc kārtas rajonu maršrutos pārsniedz 22 *euro* un tālsatiksmes maršrutos – 72 *euro*, nākamā mēneša laikā jānodrošina kases aparāta vai kases sistēmas lietošanas uzsākšana;

84.6. personas par starptautiskajiem pasažieru un to bagāžas pārvadājumiem ar autotransportu, samaksu saņemot transportlīdzeklī un izsniedzot biļeti, kas noformēta normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu noteiktajā kārtībā;

84.7. personas par dzelzceļa starptautiskajiem pasažieru un to bagāžas pārvadājumiem vai vietējiem pasažieru un to bagāžas pārvadājumiem šaursliežu dzelzceļa maršrutā Gulbene–Alūksne vai elektroviļcienu maršrutos, samaksu saņemot transportlīdzeklī un izsniedzot biļeti vai par maksu pārvadājamās bagāžas kvīti normatīvajos aktos par dzelzceļa pārvadājumiem noteiktajā kārtībā;

84.8. Valsts ieņēmumu dienests, saņemot samaksu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem un izsniedzot kvīti, kurā norādīti šo noteikumu 71. punktā minētie rekvizīti (izņemot šo noteikumu 71.2. apakšpunktā minēto rekvizītu);

84.9. valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija", saņemot samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem un izsniedzot pakalpojuma saņēmējam kvīti, kura noformēta vienā eksemplārā un kurā norādīti šo noteikumu 71. punktā minētie rekvizīti (izņemot šo noteikumu 71.1. un 71.2. apakšpunktā minēto rekvizītu);

84.10. valsts un pašvaldību budžeta iestādes, saņemot samaksu par sniegtajiem maksas pakalpojumiem ar maksājumu kartēm un izsniedzot maksājumu karšu apstrādes termināļa kvīti;

84.11. valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts", saņemot samaksu par darījumiem skaidrā naudā ārpus pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības) un izsniedzot kvīti, kurā norādīti šo noteikumu 71. punktā minētie rekvizīti (izņemot šo noteikumu 71.2. apakšpunktā minēto rekvizītu).

85. Kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas nelieto personas, saņemot samaksu par spēļu iekārtu (piemēram, biljarda galdi, šautriņas, galda hokejs) un Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā reģistrētu azartspēļu automātu un azartspēļu iekārtu lietošanu un pēc darījuma partnera pieprasījuma izsniedzot reģistrēto kvīti. Par spēļu iekārtās, azartspēļu automātos un azartspēļu iekārtās veiktajiem darījumiem darījumu apliecināšanos dokumentus neizsniedz, ja pirms darījuma uzsākšanas darījuma partneris nav brīdinājis pakalpojuma sniedzēju par vēlmi saņemt reģistrēto kvīti vai ja darījums ir veikts bez pakalpojuma sniedzēja klātbūtnes.

86. Ja tirdzniecības automāta konstrukcija neparedz izdrukāt kases čeku, par tirdzniecības automātā bez pārdevēja (pakalpojuma sniedzēja) klātbūtnes reģistrētiem darījumiem darījumus apliecināšanos dokumentus neizsniedz.

87. Taksometra skaitītāja lietotājs par sniegtajiem taksometra pakalpojumiem izsniedz kases čeku atbilstoši normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem noteiktajām prasībām.

VIII. Apkalpojošo dienestu pienākumi

88. Apkalpojošais dienests ir komersants, kas pirms darbības uzsākšanas reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā.

89. Lai reģistrētu apkalpojošo dienestu un ietvertu tā apkalpojamās kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļus (modifikācijas) Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā), apkalpojošais dienests iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā šādus dokumentus:

89.1. iesniegumu par iekļaušanu Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) (2. pielikums);

89.2. spēkā esoša līguma kopiju par šo noteikumu 119. punktā minētās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu ne mazāk kā 28 000 *euro* apmērā par zaudējumiem, ja tādi rastos apkalpojošā dienesta vainas dēļ;

89.3. informāciju par apkalpojošā dienesta atbildīgo personu atbilstošu tehnisko izglītību vai arodizglītību, vai profesionālo kvalifikāciju;

89.4. ja kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modelis (modifikācija) nav iekļauts Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā), papildus iesniegumam iesniedz tehnisko dokumentāciju valsts valodā. Tehniskajā dokumentācijā ietver:

89.4.1. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas vispārīgu aprakstu, kurā izskaidrota tās konstrukcija un darbība, un to risinājumu aprakstus, kas pamato normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto tehnisko prasību izpildi, darba shēmas un diagrammas, tai skaitā informāciju par programmatūru, tās raksturlielumiem un darbībām;

89.4.2. ja nepieciešams, citu ražotāja sniegto tehnisko dokumentāciju, lai labāk izprastu kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas darbību;

89.4.3. pārbaužu rezultātus un sertifikātus (ja tādi ir) par atbilstību attiecīgajās Eiropas Savienības dalībvalstīs, Turcijā vai kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm noteiktajām prasībām;

89.4.4. apkalpojošā dienesta apliecinājumu, ka kases aparāts, kases sistēma, specializētā ierīce vai iekārta atbilst normatīvajos aktos noteiktajām tehniskajām prasībām.

90. Ja mainās šo noteikumu 89. punktā minētā informācija, apkalpojošais dienests 10 dienu laikā par to informē Valsts ieņēmumu dienestu, iesniedzot attiecīgos (precizētos) dokumentus.

91. Apkalpojošais dienests nodrošina lietotājam iespēju iepazīties ar apkalpojošā dienesta apstiprinātu apkalpošanas pakalpojumu cenrādi un izvēlēties norēķinu kārtību abonementa maksas veidā vai par atsevišķiem pakalpojumiem.

92. Apkalpojošais dienests veic tikai tādu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu apkalpošanu, kuri nodrošina normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto prasību izpildi un ir iekļauti kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu apkalpojošo dienestu reģistrā attiecīgā apkalpojošā dienesta apkalpojamo modeļu (modifikāciju) sarakstā.

93. Apkalpojošā dienesta atbildīgā persona pirms kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanas pārliecinās par tās tehnisko iespēju atbilstību normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām. Ja kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modelis (modifikācija) nav iekļauts Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā), apkalpojošais dienests iesniedz iesniegumu Valsts ieņēmumu dienestā, lai ietvertu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļus (modifikācijas) Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā).

94. Katram kases aparātam, hibrīda kases aparātam, kases sistēmai, specializētajai ierīcei vai iekārtai, kura pirmo reizi tiek uzstādīta nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai, apkalpojošais dienests izsniedz tehnisko pasi.

95. Uzstādot kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu tās darbības vietā, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona:

95.1. instalē darba programmu;

95.2. noplombē kases aparātu, hibrīda kases aparātu, specializēto ierīci vai iekārtu tā, lai nebūtu iespējams patvaļīgi mainīt tās konstrukciju, iejaukties programmā un radīt iespēju slēpt vai samazināt ar nodokļiem apliekamos ienākumus;

95.3. veic atzīmi tehniskajā pasē, norādot lietotāja nosaukumu (fiziskai personai – vārdu, uzvārdu), nodokļu maksātāja reģistrācijas kodu, uzstādīšanas vietas adresi (ja kases aparātu paredzēts lietot ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas (struktūrvienības), – juridisko adresi un norāda, ka kases aparāta lietošana notiks ārpus lietotāja pastāvīgās darbības vietas), datumu un laiku, kā arī ieraksta nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummu, uzlikto plombu sērijas un numurus un apliecina attiecīgo ierakstu ar parakstu un tā atšifrējumu.

96. Uzstādot specializēto ierīci – taksometra skaitītāju – transportlīdzeklī un veicot tās turpmāko apkalpošanu, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona nodrošina, lai taksometra skaitītājā tiktu ieprogrammēti tikai tādi tarifi par pasažieru un bagāžas pārvadājumiem ar vieglo taksometru, kādi apstiprināti attiecīgajā pašvaldībā, izsniedzot nodokļu maksātājam speciālo atļauju (licenci) pasažieru pārvadājumiem ar vieglo taksometru. Taksometra skaitītājā ieprogrammētos tarifus apkalpojošā dienesta atbildīgā persona ieraksta taksometra skaitītāja tehniskajā pasē, ierakstu apliecinot ar parakstu un norādot datumu.

97. Uzstādot kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu vai mainot to programmnodrošinājumu, ja mainās Hash SHA-1 kontrolsumma, vai mainot to konstrukciju, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona papildus šo noteikumu 95. punktā minētajām darbībām veic šādas darbības:

97.1. ieraksta attiecīgā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas programmas (instrukciju kopa, kas nosaka operāciju secību, ko izpilda dators datu apstrādes procesā) Hash SHA-1 kontrolsummu, kura triju darbdienu laikā elektroniski jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā;

97.2. ieslēdz fiskālo atmiņu, pirms lietotājs uzsācis nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanu kases aparātā un hibrīda kases aparātā.

98. Ja degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas datu saglabāšana ir bijusi traucēta un degvielas uzpildes stacijas darbs automātiski bloķējies, apkalpojošais dienests pārbauda degvielas uzpildes stacijas vienotajā sistēmā ietvertās ierīces vai iekārtas un atjauno kases sistēmas programmu, ieraksta datu nesējā vai izdrukā automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas kontroles datus un 10 dienu laikā nodod tos Valsts ieņēmumu dienestam.

99. Pirms lietotājs uzsācis nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanu kases aparātā, hibrīda kases aparātā, kases sistēmā, specializētajā ierīcē vai iekārtā, apkalpojošais dienests izslēdz kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas mācību režīmu.

100. Pēc kases aparāta, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas uzstādīšanas apkalpojošā dienesta atbildīgā persona nodrošina pirmā Z pārskata izdrukā, kuru ar parakstu apstiprina apkalpojošā dienesta un lietotāja atbildīgās personas. Pēc pirmā Z pārskata izdrukā apstiprināšanas apkalpojošā dienesta atbildīgā persona to ielīmē tehniskajā pasē.

101. Apkalpojošais dienests pirmo reizi uzstādītam kases aparātam, hibrīda kases aparātam vai kases sistēmai ieprogrammē kases čekā, X un Z pārskatā Valsts ieņēmumu dienestā saņemto kases aparāta, hibrīda kases aparāta un kases sistēmas identifikācijas kodu. Apkalpojošais dienests uzlīmē uz pirmo reizi uzstādīta kases aparāta,

hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas attiecīgās ierīces vai iekārtas uzlīmi ar Valsts ieņēmumu dienestā saņemto identifikācijas kodu un izdara attiecīgu ierakstu tehniskajā pasē, norādot informāciju par veiktajām darbībām, numuriem, kas norādīti uz uzlīmēm, datumu un apstiprinot ierakstu ar apkalpojošā dienesta atbildīgās personas parakstu.

102. Kases aparātus, hibrīda kases aparātus, specializētās ierīces un iekārtas apkalpojošais dienests plombē ar plombām, kuras par maksu iegādājies Valsts ieņēmumu dienestā. Citu plombu izmantošana kases aparātu, hibrīda kases aparātu, specializēto ierīču un iekārtu plombēšanai ir aizliegta. Plombas uzliek tā, lai nebūtu iespējams patvarīgi mainīt kases aparāta, hibrīda kases aparāta, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukciju, iejaukties programmā un radīt iespēju slēpt vai samazināt ar nodokļiem apliekamos ienākumus. Plombas uzliek arī visās savienojuma vietās ar papildu ierīcēm, lai tās nevarētu atvienot, nesabojājot plombu.

103. Lai iegādātos plombas, apkalpojošais dienests sagatavo un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu (3. pielikums), kurā norādīts darbības nodrošināšanai nepieciešamo plombu veids un skaits.

104. Apkalpojošais dienests nodrošina iegādāto, noņemto (arī tādu, kuras plombēšanai izlietojis cits apkalpojošais dienests), izlietoto un anulēto plombu uzskaiti. Apkalpojošais dienests nodrošina anulēto (sabojāto) plombu iznīcināšanu un sastāda aktu atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

105. Apkalpojošais dienests nosaka atbildīgās personas, kuras ir tiesīgas veikt apkalpošanu un izdarīt ierakstus tehniskajās pasēs.

106. Apkalpojošais dienests katru mēnesi veic plombu inventarizāciju, norādot plombēšanai izlietoto, anulēto (piemēram, sabojāto plombu, kuras nav izlietotas plombēšanai), no kases aparātiem, hibrīda kases aparātiem, specializētajām ierīcēm un iekārtām saskaņā ar apkalpošanas gaitā sastādītajiem aktiem noņemto un atlikumā esošo plombu sērijas un numurus.

107. Apkalpojošais dienests iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par stingrās uzskaites plombu izlietojumu (4. pielikums) attiecīgajā ceturksnī līdz tam sekojošā mēneša divdesmit piektajam datumam. Valsts ieņēmumu dienests jaunas plombas neizsniedz, ja nav iesniegts pārskats par iepriekšējo ceturksni.

108. Apkalpojošais dienests, izbeidzot saimniecisko darbību, veic atlikumā esošo plombu inventarizāciju un saskaņā ar inventarizācijas rezultātiem sagatavo un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par stingrās uzskaites plombu izlietojumu, iznīcina neizlietotās plombas un sastāda aktu atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

109. Apkalpojošais dienests, reorganizējot saimniecisko darbību, veic atlikumā esošo plombu inventarizāciju un saskaņā ar inventarizācijas rezultātiem sagatavo un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par iegādāto stingrās uzskaites plombu izlietojumu, kā arī iesniedz pieprasījumu pārreģistrēt neizlietotās plombas tiesību un saistību pārņēmējam vai iznīcina tās un sastāda aktu atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

110. Apkalpojošais dienests 24 stundu laikā pēc lietotāja izsaukuma saņemšanas nodrošina apkalpojošā dienesta atbildīgās personas ierašanos kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas vietā.

111. Apkalpojošais dienests 24 stundu laikā pēc Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas izsaukuma saņemšanas nodrošina apkalpojošā dienesta atbildīgās personas ierašanos kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas vietā vai Valsts ieņēmumu dienestā, nodrošinot skaidrojumu un apmācību par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas funkcionalitāti un tehnisko uzbūvi.

112. Apkalpojošais dienests visus kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu apkalpošanas gadījumus hronoloģiskā secībā reģistrē un uzskaita apkalpošanas un izsaukumu reģistrā, norādot šādu informāciju:

112.1. ieraksta kārtas numurs;

112.2. apkalpošanas pieteikuma datums un laiks;

112.3. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietotāja nosaukums un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods;

112.4. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas marka, modelis (modifikācija), šasijas numurs, identifikācijas kods un tehniskās pases numurs;

112.5. datums un laiks, kad apkalpojošā dienesta atbildīgā persona ieradusies kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas atrašanās vietā;

112.6. paziņotie izsaukuma iemesli;

112.7. konstatētie izsaukuma iemesli;

112.8. energoneatkarīgās vai nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsumma, uzlikto un noņemto plombu sērijas un numuri;

112.9. apkalpošanas laikā noformēto attaisnojuma dokumentu (ja tādi noformēti) nosaukums, datums un numurs;

112.10. cita nepieciešamā papildu informācija.

113. Apkalpojošā dienesta atbildīgā persona pēc kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanas nomaina visas plombas un tehniskajā pasē izdara ierakstu par apkalpošanu, norādot apkalpošanas datumu, energoneatkarīgās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummu, uzlikto un noņemto plombu sērijas un numurus, noformēto dokumentu (ja tādi noformēti) nosaukumu, datumu un numuru, apkalpojošā dienesta nosaukumu, nodokļu maksātāja reģistrācijas kodu, atbildīgās personas vārdu, uzvārdu, amatu un parakstu.

114. Ja apkalpošanas laikā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukcijā vai programmā atklātas nelikumīgi veiktas izmaiņas vai konstatēti plombu bojājumi, apkalpojošais dienests vienas dienas laikā paziņo par to Valsts ieņēmumu dienestam.

115. Ja apkalpojošais dienests izsaukts sakarā ar lietotāja lēmumu izbeigt kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanu nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai un izslēgt to no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra), apkalpojošā dienesta atbildīgā persona noņem plombas no attiecīgā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, specializētās ierīces vai iekārtas un veic ierakstu tehniskajā pasē, norādot fiskālās, elektriskās vai energoneatkarīgās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummu, plombu noņemšanas iemeslus, datumu un laiku.

116. Apkalpojošajam dienestam aizliegts:

116.1. dzēst energoneatkarīgās, elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummu. Ja nepārvaramas varas vai remonta gadījumā nedzēšamās elektroniskās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummas rādījumi tiek mainīti, apkalpojošā dienesta atbildīgā persona sastāda aktu trijos eksemplāros. Pirmo akta eksemplāru nodod lietotājam, otro – apkalpojošajam dienestam, bet trešo 10 dienu laikā nosūta Valsts ieņēmumu dienestam;

116.2. nodrošināt pieejamu kases aparāta, hibrīda kases aparāta vai kases sistēmas datorprogrammu vai elektroniskās komponentes, ar kurām var mainīt, labot, dzēst, atcelt vai citādā veidā izmainīt jebkādu elektroniskajā ierīcē glabātu ierakstu, lai radītu iespēju izvairīties no nodokļu nomaksas;

116.3. ieprogrammēt specializētajā ierīcē – taksometra skaitītājā – tādus tarifus par pasažieru un bagāžas pārvadājumiem ar vieglo taksometru, kādi nav apstiprināti attiecīgajā pašvaldībā, izsniedzot nodokļu maksātājam speciālo atļauju (licenci) pasažieru pārvadājumiem ar vieglo taksometru.

117. Apkalpojošais dienests ir atbildīgs:

117.1. par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas konstrukcijas, programmas un plombu atbilstību šo noteikumu prasībām;

117.2. par kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas programmas atbilstību attiecīgās Hash SHA-1 kontrolsummai, kas iesniegta Valsts ieņēmumu dienestā.

118. Apkalpojošais dienests nodrošina lietotāja kasieru apmācību darbam ar kases aparātiem, hibrīda kases aparātiem, kases sistēmām, specializētajām ierīcēm un iekārtām, kas Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) ietvertas attiecīgā apkalpojošā dienesta apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļu (modifikāciju) sarakstā.

119. Apkalpojošais dienests nodrošina civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu pret zaudējumiem, ja tādi rastos apkalpojošā dienesta vainas dēļ. Civiltiesiskās apdrošināšanas minimālā atbildības likme ir 28 000 *euro*.

120. Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas apkalpošanu nedrīkst veikt apkalpojošais dienests, kas pats ir attiecīgā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietotājs.

121. Ja apkalpojošais dienests ir pieņēmis lēmumu par turpmākās darbības izbeigšanu, tas 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas informē par to Valsts ieņēmumu dienestu un lietotājus, ja ar tiem ir noslēgti līgumi par kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu apkalpošanu. Apkalpojošais dienests nodrošina Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) attiecīgā apkalpojošā dienesta apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļu (modifikāciju) sarakstā ietverto

kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu apkalpošanu trīs mēnešus pēc Valsts ieņēmumu dienesta un lietotāju informēšanas par turpmākās darbības izbeigšanu.

**IX. Kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu,
specializēto ierīču un iekārtu, to lietotāju un apkalpojošo dienestu reģistrēšana
Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā)**

122. Valsts ieņēmumu dienests Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) reģistrē:

122.1. kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu (izņemot taksometra skaitītājus) modeļus (modifikācijas), kas nodrošina normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām noteikto prasību izpildi, – šo noteikumu VIII nodaļā minētajā kārtībā;

122.2. lietotājus un to lietotos kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas – šo noteikumu III nodaļā minētajā kārtībā;

122.3. apkalpojošos dienestus – šo noteikumu VIII nodaļā minētajā kārtībā.

123. Valsts ieņēmumu dienests reģistrē apkalpojošos dienestus un to apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļus (modifikācijas) un veic attiecīgas izmaiņas Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) 15 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 89. un 90. punktā minēto dokumentu saņemšanas. Lēmumu par apkalpojošo dienestu un to apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļu (modifikāciju) reģistrēšanu un attiecīgu izmaiņu veikšanu Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) Valsts ieņēmumu dienests paziņo savā mājaslapā internetā.

124. Apkalpojošo dienestu un to apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļus (modifikācijas), kā arī attiecīgās izmaiņas uzskata par reģistrētām Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) tajā dienā, kad paziņots lēmums.

125. Ja reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) nepieciešamie dokumenti netiek saņemti, tie nav pilnīgi, tajos sniegtā informācija nav pietiekama un patiesa vai ir iestājušies šo noteikumu 126. un 127. punktā minētie apstākļi, Valsts ieņēmumu dienests 15 darbdienu laikā pieņem lēmumu atteikt reģistrāciju un paziņo par to personai.

126. Valsts ieņēmumu dienests neregistrē personu kā apkalpojošo dienestu, kā arī neveic izmaiņas Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) par apkalpojamo kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļiem (modifikācijām), ja konstatēti šādi gadījumi:

126.1. persona atrodas likvidācijas procesā vai tās saimnieciskā darbība ir apturēta vai pārtraukta;

126.2. personai ir nodokļu vai valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi;

126.3. pēdējo triju gadu laikā pirms iesnieguma saņemšanas dienas personai ir konstatēti šajos noteikumos minētās profesionālās darbības pārkāpumi;

126.4. persona nav iesniegusi šo noteikumu 89. punktā minētos attiecīgos dokumentus;

126.5. pēdējo triju gadu laikā pirms iesnieguma saņemšanas dienas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir konstatēts fakts par darba algas izmaksu bez nodokļu samaksas.

127. Ja Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz šo noteikumu 89.4. apakšpunktā minēto informāciju vai veicot kontroles pasākumus, konstatē, ka kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modelis (modifikācija) neatbilst normatīvajiem aktiem par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām, Valsts ieņēmumu dienests 15 darbdienu laikā informē lietotāju un apkalpojošo dienestu par konstatēto neatbilstību un līdz neatbilstības novēršanai neregistrē kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modeli (modifikāciju) Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā) vai izslēdz no tās.

128. Valsts ieņēmumu dienests izslēdz no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra):

128.1. uz lietotāja vārda reģistrētos kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas:

128.1.1. pēc lietotāja pieprasījuma;

128.1.2. saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju, ja:

128.1.2.1. lietotājs izbeidzis saimniecisko darbību kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas reģistrācijas vietas adresē, nepaziņojot par to Valsts ieņēmumu dienestam. Valsts ieņēmumu dienests 15 darbdienu laikā informē lietotāju par izslēgšanu no vienotās datubāzes (reģistra);

128.1.2.2. nav nodrošinātas prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām. Valsts ieņēmumu dienests 15 darbdienu laikā informē lietotāju par izslēgšanu no vienotās datubāzes (reģistra);

128.1.2.3. lietotājs kā saimnieciskās darbības vai komercdarbības veicējs ir izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra;

128.2. apkalpojošo dienestu:

128.2.1. pēc tā pieprasījuma;

128.2.2. ja tiek konstatēts, ka tas nepilda šo noteikumu VIII nodaļā minētos pienākumus. Valsts ieņēmumu dienests 15 darbdienu laikā informē apkalpojošo dienestu par izslēgšanu no vienotās datubāzes (reģistra).

129. Valsts ieņēmumu dienests nodrošina publiski pieejamu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu, to lietotāju un apkalpojošo dienestu vienoto datubāzi (reģistru), kurā ietvertas šādas ziņas:

129.1. informācija par lietošanā esošu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu:

129.1.1. marka, modelis (modifikācija), šasijas numurs (kases aparātiem, hibrīda kases aparātiem, kases sistēmām – identifikācijas kods);

129.1.2. tehniskās pases sērija un numurs;

129.1.3. kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas reģistrācijas datums Valsts ieņēmumu dienestā;

129.1.4. Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētā kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas uzstādīšanas vietas adrese (juridiskā adrese vai struktūrvienības adrese, vai deklarētā dzīvesvieta);

129.1.5. lietotāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds) un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods;

129.2. apkalpojošā dienesta nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods, juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta), visu apkalpošanas vietu (struktūrvienību) adreses, tālruni, atbildīgo personu vārdi un uzvārdi un apkalpojamie kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļi (modifikācijas).

X. Uzraudzības un kontroles kārtība

130. Valsts ieņēmumu dienests nosaka izgatavojamo plombu veidu, plombās iestrādājamās aizsargelementus, rekvizītus un nodrošina tipogrāfiski iespiestu plombu ar sēriju (apzīmēta ar trim latīņu alfabēta burtiem) un sešciparu kārtas numuru izgatavošanu un pārdošanu apkalpojošajiem dienestiem.

131. Valsts ieņēmumu dienests plombas izsniedz saskaņā ar apkalpojošā dienesta iesniegumu tā amatpersonai vai pilnvarotajai personai 15 darbdienu laikā pēc minētā iesnieguma saņemšanas.

132. Valsts ieņēmumu dienests katram pirmo reizi uzstādītam un pirmo reizi Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētam kases aparātam, hibrīda kases aparātam un kases sistēmai piešķir identifikācijas kodu. Identifikācijas kodu Valsts ieņēmumu dienesta atbildīgā persona ieraksta tehniskajā pasē. Identifikācijas kods sastāv no Valsts ieņēmumu dienesta divciparu koda un Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra) programmas piešķirtā kārtas numura.

133. Valsts ieņēmumu dienests glabā datu nesējus, kuros ierakstīta degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamās kases sistēmas kontroles programma, un automātisko degvielas uzpildes staciju kases sistēmu kontroles datu izdrukas līdz attiecīgās kases sistēmas izslēgšanai no Valsts ieņēmumu dienesta vienotās datubāzes (reģistra).

134. Plombas no kases aparāta, hibrīda kases aparāta, specializētās ierīces vai iekārtas ir tiesīga ņemt apkalpojošā dienesta atbildīgā persona vai Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona, veicot uzraudzību un kontroli. Par plombu ņemšanu noformē aktu.

135. Ja plomba ņemta, veicot uzraudzību un kontroli, kases aparātu, hibrīda kases aparātu, specializēto ierīci vai iekārtu noplombē apkalpojošā dienesta atbildīgā persona vai Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona.

136. Valsts ieņēmumu dienests nodrošina saņemto, noņemto, anulēto un izlietoto plombu uzskaiti. Valsts ieņēmumu dienests nodrošina anulēto (sabojāto) plombu iznīcināšanu un sastāda aktu atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

137. Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona pēc kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas noplombēšanas izdara tehniskajā pasē ierakstu par apkalpošanu, norādot

apkalpošanas datumu, fiskālās, elektriskās vai energoneatkarīgās atmiņas vai summārās atmiņas kopsummu, uzlikto un noņemto plombu sērijas un numurus, noformēto dokumentu (ja tādi noformēti) nosaukumu, datumu un numuru, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas vārdu, uzvārdu, amatu un parakstu.

138. Valsts ieņēmumu dienestam ar tā rīcībā esošajām tehniskajām iekārtām un programmām ir tiesības pieslēgties kases aparātam, hibrīda kases aparātam un kases sistēmai, kā arī citām tehniskajām iekārtām un ierīcēm (piemēram, datoriem, serveriem, bezskaidras naudas norēķinu termināļiem), lai pārbaudes laikā varētu nokopēt esošo programmnodrošinājumu un visu informāciju, kas uzkrāta datu nesējos.

139. Par šajos noteikumos noteikto prasību pārkāpumiem personas tiek sauktas pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

XI. Noslēguma jautājumi

140. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2007. gada 2. maija noteikumus Nr. 282 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2007, 72., 205. nr.; 2008, 117. nr.; 2009, 29., 143. nr.; 2010, 41., 100., 115., 166. nr.; 2011, 58., 81. nr.; 2012, 107. nr.; 2013, 153., 193. nr.).

141. Šo noteikumu 29. punkts stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī. Līdz 2015. gada 31. decembrim, lai reģistrētu kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīci vai iekārtu vai atsāktu tās lietošanu, lietotājs Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz atbilstoši šo noteikumu 34.1. un 95.3. apakšpunktam noformētu kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas tehnisko pasi ierakstu veikšanai par reģistrēšanu vai lietošanas atsākšanu.

142. Noteikumi stājas spēkā 2015. gada 1. jūlijā.

Ministru prezidente *Laimdota Straujuma*

Finanšu ministrs *Andris Vilks*

1.pielikums
Ministru kabineta
2014.gada 11.februāra
noteikumiem Nr.96

**Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas žurnāls
valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumiem**

no 20___. gada _____ līdz 20___. _____

Valūtas uzskaites reģistrs

20___. gada _____. _____

Valūtas nosaukums	Atlikums pārskata perioda sākumā (valūtā)	Saņemtā valūtas summa	Valūtas pirkšana			Valūtas pārdošana					Dienas (perioda) valūtas pirkšanas un pārdošanas rezultāts	Kasē iemaksātā valūtas summa	Atlikums pārskata perioda beigās (valūtā)
			valūtas summa	valūtas kurss	summa	valūtas summa	valūtas kurss	summa					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kopā:													

Dienas (perioda) finanšu pārskata (Z pārskata) informācija

1	Datums		Z pārskata pielīmēšanas vieta
2	Z pārskata numurs		
3	Nedzēšamās elektroniskās atmiņas kopsummā rādītājs		
4	Reģistrēto darījumu kopsumma	visu nopirkto valūtu kopsummā ekvivalents Latvijas Republikas naudas vienībās	
5		visu pārdoto valūtu kopsummā ekvivalents Latvijas Republikas naudas vienībās	
6		dienas (perioda) rezultāts	
7	Informācija par apkāpjošā dienesta izsaukšanu	datums	
8		laiks	
9			
10			
11			
12	Paraksts un tā atšifrējums		

**Kārtība, kādā aizpildāms kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas žurnāls
valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumiem**

1. Žurnālu aizpilda pēc katra dienas (perioda) finanšu pārskata (Z pārskata) izdrukāšanas.
2. Ierakstus par attiecīgo dienu (Z pārskata periodu) sāk jaunā žurnāla atvērumā.
3. Žurnāla atvērumā ir divas lappuses – valūtas uzskaites reģistrs un Z pārskata informācija.
4. Žurnāla lappusē "Valūtas uzskaites reģistrs" norāda tās aizpildīšanas datumu un:
  1. ailē – valūtas nosaukumu;
  2. ailē – katras valūtas atlikumu pārskata perioda sākumā (valūtā);
  3. ailē – no kases saņemto katras valūtas summu;
  4. ailē – katras nopirktās valūtas summu;
  5. ailē – katras valūtas pirkšanas kursu;
  6. ailē – katras nopirktās valūtas summu, pārrēķinātu *euro* (4. x 5. aile);
  7. ailē – katras pārdotās valūtas summu;
  8. ailē – katras valūtas pārdošanas kursu;
  9. ailē – katras pārdotās valūtas summu, pārrēķinātu *euro* (7. x 8. aile);
  10. un 11. ailē – papildu informāciju;
  12. ailē – dienas (perioda) valūtas pirkšanas un pārdošanas rezultātu *euro* (9.– 6. aile);
  13. ailē – kasē nodoto katras valūtas summu;
  14. ailē – katras valūtas atlikumu pārskata perioda beigās.
5. Žurnāla lappusē "Dienas finanšu pārskata (Z pārskata) informācija" iekļauj:
  1. ailē – Z pārskata datumu;
  2. ailē – Z pārskata numuru;
  3. ailē – nedzēšamās elektroniskās atmiņas kopsummas rādītāju;
  4. ailē – visu dienas (perioda) laikā nopirkto valūtu summu, pārrēķinātu *euro* (valūtas uzskaites reģistra 6. ailes kopsumma);
  5. ailē – visu dienas (perioda) laikā pārdoto valūtu summu, pārrēķinātu *euro* (valūtas uzskaites reģistra 9. ailes kopsumma);
  6. ailē – dienas (perioda) valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumu rezultātu (5.–4. aile);
  7. un 8. ailē – apkalpojošā dienesta pārstāvja izsaukšanas datumu un laiku sakarā ar kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas bojājumiem;

9., 10. un 11. aile – papildu informācijas norādīšanai;

12. ailē – kasiera parakstu par sniegtās informācijas pareizību un tā atšifrējumu.

6. Z pārskatu pielīmē tam paredzētajā vietā.

Finanšu ministrs *Andris Vilks*

2.pielikums
Ministru kabineta
2014.gada 11.februāra
noteikumiem Nr.96

**Iesniegums apkalpojošā dienesta iekļaušanai Valsts ieņēmumu dienesta
vienotajā datubāzē (reģistrā)**

Reģistrācijas veids	Apkalpojošo dienestu reģistrs
Sākotnējā reģistrācija	
Izmaiņas reģistrācijas datos*	

(atzīmēt atbilstoši)

Nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds)

Nodokļu maksātāja
reģistrācijas kods

Juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta), pasta indekss

Tālrunis,
fakss

Pieteiktās apkalpošanas vietas (struktūrvienības) adrese vai atzīme par to, ka apkalpošana tiek veikta juridiskajā adresē (fiziskām personām – deklarētajā dzīvesvietā):

	Norādīto informāciju	
	iekļaut	izslēgt
Juridiskā adrese (fiziskām personām – deklarētā dzīvesvieta)		
Struktūrvienības kods		
Struktūrvienības nosaukums un adrese, pasta indekss		
Atbildīgā persona	Tālrunis	

**Informācija par apkalpošanai pieteiktajiem kases aparātiem, hibrīda kases aparātiem,
kases sistēmām, specializētajām ierīcēm un iekārtām**

Kases aparāta, hibrīda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modelis un modifikācija	Norādīto informāciju	
	iekļaut	izslēgt

Iesniegtie dokumenti

1. Līguma kopija par apkalpojošā dienesta civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu

Apdrošinātāja nosaukums un nodokļu maksātāja reģistrācijas kods	Līguma datums, numurs	Atbildības limits	Līguma spēkā stāšanās datums	Līguma darbības beigu datums

2. Informācija par to apkalpojošā dienesta darbinieku izglītību un profesionālo kvalifikāciju, kuri apkalpo kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas

3. Kases aparātu, hibrīda kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļu (modifikāciju) tehniskā dokumentācija valsts valodā**

4. Citi pievienotie dokumenti

Nodokļu maksātāja amatpersona _____

(vārds, uzvārds, paraksts)

20__ gada ____.

Piezīmes.

1. * Ja šo iesniegumu iesniedz par izmaiņām reģistrācijas datos, aizpilda atbilstošās ailes.

2. ** Aizpilda un dokumentus iesniedz apkalpojošie dienesti, kuri piesaka apkalpošanai kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas modeli (modifikāciju), kas nav iekļauts Valsts ieņēmumu dienesta vienotajā datubāzē (reģistrā).

3. Dokumenta rekvizītu "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

Finanšu ministrs *Andris Vilks*

3.pielikums
Ministru kabineta
2014.gada 11.februāra
noteikumiem Nr.96

Iesniegums par stingrās uzskaites plombu piešķiršanu (paraugs)

_____
(Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālā iestāde)

_____
(nodokļu maksātāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds))

_____
(nodokļu maksātāja reģistrācijas kods)

_____
(juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta))

iesniegums

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 11. februāra noteikumu Nr.96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" 103. punktu lūdzu piešķirt šādas stingrās uzskaites plombas kases aparātu, hibrīda kases aparātu, specializēto ierīču un iekārtu plombēšanai:

_____
(norādīt plombu veidu, izmērus un skaitu)

Nodokļu maksātāja amatpersona _____

_____
(vārds, uzvārds, paraksts)

20___. gada ____. _____

Piezīme. Dokumenta rekvizītu "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

Finanšu ministrs *Andris Vilks*

4.pielikums
Ministru kabineta
2014.gada 11.februāra
noteikumiem Nr.96

Pārskats par stingrās uzskaites plombu izlietojumu

20 ____ . gada _____
(periods)

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nodokļu maksātājs

_____ (nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds))

Adrese

_____ (juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta))

Nr. p.k.		Skaitis	Sērija	Numuri	
				no	līdz
1.	Izlietots				
	Kopā				
2.	Noņemts:				
2.1.	apkalpojošā dienesta uzliktās plombas				
2.2.	citu apkalpojošo dienestu uzliktās plombas				
	Kopā				
3.	Anulēts				
	Kopā				

Nodokļu maksātāja amatpersona

_____ (vārds, uzvārds, paraksts)

_____ (tālrunis)

____ . gada ____ . _____

Finanšu ministrs *Andris Vilks*